

Obecné soudy X ADR

- mediace
- conciliace
- med-arb
- rozhodčí řízení

**Dobrovolné postoupení řešení
sporu neutrální třetí straně
(rozhodci/rozhodčímu senátu),
která vydá po provedeném řízení
závazné a vykonatelné rozhodnutí**

Základní pilíře

- **Autonomie vůle stran**
- **Garance státu – rozhodčí řízení má stejné účinky jako řízení před obecnými soudy (stavění lhůt, litispendence)**
- **Spolupůsobení obecných soudů – rozhodci nemohou úplně vše, občas musí vypomoci obecné soudy**

Podmínky rozhodčího řízení

- **Přivolení právního řádu místa vedení rozhodčího řízení**
- **Dohoda stran – rozhodčí smlouva**

- **Přivolení právního řádu místa výkonu rozhodnutí**

Výhody RŘ

- **Nižší náklady**
- **Jednodušší procesní pravidla**
- **Vyšší vliv vůle stran**
- **Neveřejnost**
- **Kontinuita rozhodování**
- **Dobré předpoklady pro uznání a výkon**

Nevýhody RŘ

- **Rozdíly v arbitrabilitě**
- **Neexistence donucovacích pravomocí rozhodců**
- **Potencionální administrativní problémy v řízení ad-hoc**

Druhy rozhodčího řízení

ad – hoc

stálé rozhodčí soudy

- sídlo
- statut
- pravidla řízení (řády)
- pravidla o nákladech
- stálý administrativní aparát

Prameny

- **Newyorská úmluva o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (74/1959 Sb.)**
- **Evropská úmluva o obchodní arbitráži (176/1964 Sb.)**
- **zák. č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a výkonu rozhodčích nálezů (ZRŘ)**
- **Zák. č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád**
- **Řády stálých rozhodčích soudů**

Rozhodčí smlouva

Ujednání přenášející pravomoc k rozhodnutí sporu, ať již existujícího nebo vzniklého v budoucnosti, z obecných soudů na rozhodce

- **smlouva o rozhodci** - pro spory již vzniklé, samostatný smluvní dokument
- **rozhodčí doložka** - budoucí spory z konkrétního pr. vztahu, součást smlouvy hlavní
- **všeobecné ujednání** - budoucí spory z vymezeného okruhu pr. vztahů, samostatný dokument

Arbitrabilita

kdy je možné uzavřít rozhodčí smlouvu

§ 2 ZRŘ :

- **majetkové spory**
(s výjimkou výkonu rozhodnutí, konkurzu a vyrovnání)
- **možnost uzavření smíru**
(§ 99 OSŘ; nelze §§ 81, 80 OSŘ; nemovitosti)
- **řešitelné jinak obecnými soudy**

Kdo může

- **Kdo má způsobilost k právním úkonům (není omezeno jen na podnikatele)**

Forma

- **Písemná (nutná)**
(§ 3 odst. 1)
- **Rozhodčí doložka i konkludentně (výjimka)**
(§ 3 odst. 2)

V případě pochybností o možnosti vedení rozhodčího řízení mohou rozhodci sami posoudit svoji pravomoc (§ 15 ZRŘ)

= není nutné přerušovat řízení a obracet se na obecné soudy

zásada competence – competence

Pokud posoudí svoji pravomoc kladně, není možné v ten moment nijak jinak napadnout – až po vydání rozhodčího nálezu

Veškeré spory vyplývající z této smlouvy, včetně otázek její platnosti budou řešeny s konečnou platností v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR jedním rozhodcem jmenovaným předsedou Rozhodčího soudu.

... třemi rozhodci, z nichž každá strana jmenuje po jednom. Jmenování rozhodci jmenují předsedu rozhodčího senátu.

My, níže podepsané strany souhlasíme, že uvedený spor bude předložen a s konečnou platností řešen v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR.

... popis sporu ...

Rozhodčí řízení bude probíhat v sudišti v Brně, jednacím jazykem bude němčina.

... podpisy ...

Rozhodce

Nezávislý, nestranný subjekt, který je stranami zmocněn rozhodovat ve vymezeném sporu (při podjatosti – možnost vyloučení rozhodce, zrušení rozhodčího nálezů)

Způsobilost k právním úkonům (není nutné právní vzdělání, může to být cizinec)

Musí být lichý počet (nedohodnou-li strany jiný počet, rozhodují 3 rozhodci)

Receptum arbitri (rozhodce musí písemně přijmout svoji funkci, neměl by přijmout, pokud se cítí podjatý)

Průběh řízení – podobný jako před obecnými soudy (ad hoc soudy postupují podle OSŘ, stálé rozhodčí soudy mají svoje řády)

právo pro meritum věci – také podobně jako před obecnými soudy, větší volnost – zásady spravedlnosti

zásadně neveřejnost

Zahájení řízení = žaloba – stejné účinky jako žaloba k obecným soudům (stavění promlčecích a prekluzivních lhůt, litispendence)

možná změna žaloby, zpětvzetí – do vyhlášení RN

Žaloba podána k obecným soudům – musí zastavit řízení, když strana žalovaná podá námitku existence rozhodčí smlouvy

Rozhodci nemají donucovací pravomoci jako obecné soudy – vše probíhá na základě dobrovolnosti.

Svědci – rozhodci nemohou předvolat, ale mohou požádat obecné soudy (pomocná fce)

Předběžná opatření – rozhodci nemohou vydat. Strana může podat návrh na předběžné opatření k obecným soudům (pomocná fce)

Zahájení řízení, provádění důkazů, ukončení dokazování, vydání rozhodčího nálezu

Rozhodčí nález

Písemné, konečné rozhodnutí vydané řádně ustavenými rozhodci ve věci samé (v jiných případech se vydává usnesení), obsahující mj. formulovaný výrok o předložené otázce a jeho odůvodnění

musí být podepsán většinou rozhodců

musí mít písemnou formu

musí být určitý, mít odůvodnění (nedohodnou-li se strany jinak)

končený

částečný

mezitimní

Smír

Zanesený do rozhodčího nálezu X zpětvzetí žaloby, usnesení o zastavení řízení

= máte exekuční titul

**= nemáte exekuční titul
(nevýhodné)**

Mezinárodní rozhodčí řízení

Platí vše, co bylo dosud řečeno

Předpokládá se existence „mezinárodního prvku“ – typicky strany sporu jsou z různých států.

Na rozdíl od vnitrostátního rozhodčího řízení rozhodci aplikují přímé normy, kolizní normy pro určení rozhodného práva. Postupují obdobně jako obecné soudy.

Český rozhodčí nález – nález vydaný na území ČR

Cizí rozhodčí nálezy – bez jakéhokoliv účinku na našem území – muselo by dojít k uznání cizího rozhodčího nálezu

Soudní řízení

- **Obecně řešení sporů**
- **Orgán státu**
- **Vysoká formálnost**
- **Rozsudek – je exekučním titulem**

Rozhodčí řízení

- **Pouze spory uvedené v § 2 ZRŘ**
- **Soukromá osoba nadaná veřejnou mocí**
- **Menší formálnost, vyšší vliv vůle stran či rozhodců**
- **Rozhodčí nález – je exekučním titulem**